

ФУНКЦІОНУВАННЯ НОМІНАТИВНИХ РЕЧЕНЬ У НАУКОВО-НАВЧАЛЬНИХ ТЕКСТАХ З РАДІОЕЛЕКТРОНІКИ ТА КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Актуальність дослідження зумовлена зростанням інтересу до наукових текстів в умовах стрімкого збільшення потоку наукової інформації та потребою проаналізувати номінативні речення в науково-навчальних текстах з радіоелектроніки та комп'ютерних технологій. Виявлення комунікативних можливостей номінативних речень дозволяє оптимізувати спілкування в науковій сфері й покращити процес сприймання науково-навчальних текстів. Дослідження теоретичних засад семантико-синтаксичного рівня речення було здійснено в українському мовознавстві ХХ – на початку ХХІ століття в працях І. Вихованця, К. Городенської, Н. Іваницької, М. Мірченка та інших мовознавців. Односкладні речення в текстах наукового стилю досліджували Н. Гінзбург, В. Кухарева, В. Шабуніна. Метою нашої роботи є проаналізувати номінативні речення, виявлені в науково-навчальних текстах з радіоелектроніки та комп'ютерних технологій.

У науково-навчальних текстах з радіоелектроніки та комп'ютерних технологій номінативні речення використовують переважно в ролі заголовків. Номінативні речення в досліджуваних текстах сприяють формуванню адекватного розуміння студентом наукового тексту, дозволяють спрогнозувати його подальший зміст. У науково-навчальних текстах з радіоелектроніки та комп'ютерних технологій можна виділити такі моделі заголовків:

1) номінативне речення, яке складається з одного слова найвищого ступеня узагальненості: *Клептографія; Дешифратори; Маршрутизатори; Мікроконтролери; Метатеги*; 2) номінативне речення містить семантичні конкретизатори: *Потокове шифрування; Практичні хешувальні алгоритми; Нанівпровідникові інтегральні мікросхеми; Модуляція з розширенням спектру; Перетворювачі кодів*; 3) семантичним центром номінативного речення у функції заголовка може виступати лексема з узагальненим атрибутивним значенням: *Властивість ортогональності та когерентності сигналів; Надійність системи RSA; Можливості модема; Доступність інструментарію та ефективність розробок*; 4) віддієслівні іменники в складі номінативних речень надають конструкції потенційної процесуальності: *Вимірювання основних параметрів чотириполюсника; Відтворення аналогового*

сигналу на підставі імпульсної характеристики; *Узгодження* ключів за допомогою симетричного *шифрування*; *Накопичення* адрес електронної пошти; *Застосування* нейронних мереж у фінансовій сфері; 5) номінативні речення, оформлені в сполученні заголовків із підзаголовками-конкретизаторами: *Класичні техніки шифрування: підстановки і перестановки*; *Структура телекомунікаційної системи: роль сигналів у процесах пересилання інформації*; *Кодування алфавітно-цифрової інформації: двійково-кодовані десяткові числа*; *Графічні зображення: вставка об'єктів та аплетів*; 6) номінативні речення, які містять вказівку на автора винаходу з певної галузі: *Криптосистема Ель-Гамала*; *Цифровий підпис Шнорра*; *Архітектурні принципи Джона фон Неймана*; *Загальні мережі та мапа Кохонена*; *Тест Міллера-Рабіна*; 7) конкретизатори, які містять вказівку на обсяг та аспект науки, налаштовують потенційного реципієнта на певний різновид інтелектуальної діяльності: *Основи теорії сигналів*; *Основи радіоелектроніки*.

Таким чином, у науково-навчальних текстах з радіоелектроніки та комп'ютерних технологій номінативні речення використовують переважно в ролі заголовків. Номінативні речення в досліджуваних текстах допомагають активізувати логічне мислення студента, забезпечують доступність викладу інформації, сприяють встановленню логічних взаємозв'язків між частинами тексту.